

Zeeuwse overheden reageren op Troonrede

Kansen voor Zeeland

De Koning benoemt de waarde van onderlinge verbinding. De Zeeuwse overheden werken daarom samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen en andere overheidsinstellingen aan de toekomst van Zeeland. Ook werken we samen met het Rijk om bij te dragen aan de landelijke uitdagingen die in de troonrede werden genoemd zoals asielopvang, ondermijning en arbeidsmarkt. Het stemt ons positief dat het Rijk het belang van de regio benadrukt. Zeeland vraagt bij de volgende stap, de uitwerking van de begrote investeringen, aandacht voor de regio.

Bestaanszekerheid

Centraal staat het tegengaan van armoede en kansengelijkheid. Iedereen moet mee kunnen doen in de samenleving. Hiervoor moeten ten eerste de provinciale en gemeentelijke financiën voor de lange termijn op orde zijn. Als we vooruit kijken zien we in 2026 een zogenaamd financieel ravijn op ons afkomen waardoor ontwikkelingen tot stilstand komen. Dit baart ons grote zorgen. We hebben structureel financiën nodig vanuit het Rijk om de bestaanszekerheid voor de Zeeuwen te verbeteren.

Wat hierbij ook belemmerend werkt is de huidige knellende wet- en regelgeving en de bekostigingssystematiek in bijvoorbeeld het onderwijs, deze werkt wellicht in de randstad maar in de regio is maatwerk nodig. In Zeeland zet iedereen zich in voor Brede Welvaart, een goede kwaliteit van leven nu en in de toekomst. We zien steeds meer voorzieningen in ons dunbevolkt gebied verdwijnen zoals zorg, onderwijs en openbaar vervoer. Dit komt het bestaansrecht niet ten goede. Het Rijk onderschrijft het rapport 'Elke regio Telt!' We verwachten snel aandacht en acties.

Bestaanszekerheid linkt ook naar woningbouw. Een divers woningaanbod is belangrijk zodat iedereen een passende woning kan vinden. Binnen Zeeland lopen we tegen de pfas- en stikstofproblematiek aan en de lange processen rondom vergunningverlening. We vragen hulp aan het Rijk om samen te bouwen aan Zeeland en we horen de bereidheid van het kabinet om ook voor Zeeland middelen beschikbaar te stellen. Daar zijn we blij mee.

Onze zorgen

Onze eilandenstructuur is uniek in Nederland maar mede daardoor staat de bereikbaarheid van Zeeland ook onder druk. We noemen bijvoorbeeld de bereikbaarheid van de zorg, de renovatie van de Zeelandbrug, het te realiseren spoor van Gent naar Terneuzen voor grensoverschrijdend goederen- én reizigersvervoer, de aanpak van de Midden Zeeland Route en de beschikbaarheid en betaalbaarheid van het openbaar vervoer voor onze inwoners en bezoekers.

Ook vertrouwen we erop dat de afschaffing van de tol van de Westerscheldetunnel daadwerkelijk ingaat per 2025.

Waterveiligheid in de Zuidwestelijke Delta is van nationaal belang. De betaalbaarheid van projecten om Zeeland veilig te houden tegen overstromingen staat onder druk. De enorme kosten voor dijkversterkingen moeten verdeeld worden over een klein aantal inwoners in de provincie. Hiervoor en voor de zoetwaterproblematiek vraagt het waterschap Scheldestromen samen met de provincie Zeeland en de Zeeuwse gemeenten actief aandacht bij de landelijke politiek.

Zeeland vraagt van het Rijk een sterke landelijke aanpak voor het stikstofprobleem. Zeeland doet wat kan om de uitstoot terug te dringen echter, onze invloed is beperkt wetende dat met name de uitstoot vanuit het buitenland en van de scheepvaart afkomstig is. We vragen het Rijk hier rekening mee te houden en maatwerk toe te staan. Ondertussen verwachten we dat hier grensoverschrijdend door het Rijk afspraken over worden gemaakt.

Voor de energietransitie zijn landelijke en regionale inspanningen noodzakelijk. De netcongestie brengt het verduurzamen van industrie tot stilstand. We maken graag afspraken met het Rijk om elkaar te versterken.

Zeeuwse overheden gaan samen in beeld brengen onder welke voorwaarden eventueel nieuwe kerncentrales in Zeeland gerealiseerd zouden kunnen worden.

De Zeeuwse kenniseconomie willen we borgen en uitbreiden. Behoud van internationale studenten is van enorme toegevoegde waarde voor het voortbestaan van de kennisinfrastructuur en voldoende aanbod op de arbeidsmarkt.

We horen in de Troonrede veel inzet voor cultuur. We verwachten voor Zeeland, dat een witte vlek provincie is, als het gaat om de verdeling van de rijksmiddelen, dat we hier gebruik van kunnen maken.

Dringend verzoek

De huidige begroting is beleidsarm en de verkiezingen komen eraan. Er zijn verwachtingen gewekt richting de Zeeuwse overheden die waargemaakt moeten worden. Laten we daarom ambities samen formuleren. Laten we de haalbaarheid centraal stellen en laten we vooral naar elkaar luisteren. De Zeeuwse gemeenten, het waterschap Scheldestromen en de provincie Zeeland brengen kennis in uit de praktijk. Investeer niet in onuitvoerbare wetten. Behandel enkel wetten waarvoor een uitvoeringstoets door gemeenten, waterschap en provincie is gedaan. We streven naar succes dat goed uitpakt voor onze inwoners.

Namens de Zeeuwse Overheden,

Han Polman, Marga Vermue en Toine Poppelaars